

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 93

číslo: 37

15. září 2013

Cena: 8 Kč

PASTÝŘSKÝ LIST BISKUPŮ CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ HUSITSKÉ

„Ne má, nýbrž tvá vůle se staň.“ (L 22,42)

Sestry a bratři!

My, biskupové Církve československé husitské, k vám chceme promluvit v tuto chvíli, v době, kdy se připravujeme k volbě patriarchy.

Chceme vás, naše bratry a naše sestry, požádat o modlitby. My všichni si dnes připomínáme především Kristova slova na Olivetské hoře: „Ne má, ale tvá vůle se staň.“

Prosme Pána, aby dal své církvi Ducha svatého a působil v ní svou vůlí. Prosme Boha Otce, aby odňal z našich srdcí vše ostré a zlé, malomyslné, sobecké a nevraživé. Věnujme nyní veškerou svou sílu modlitbám, tak aby se projevila Boží vůle.

Všichni nyní následujme Krista a modleme se za sebe navzájem, za církev i celý Boží lid. Jako služebníci Páně chceme v biskupském sboru usilovat o jednotu a pevnost Církve československé husitské.

Věříme, že případné názorové rozdíly členů církve ještě neznamenaají rozdílnou víru, ale jen a pouze přítomnost demokratické diskuse v církvi. V duchu husitské touhy po Pravdě se spolu s vámi odevzdáváme do Božích rukou, vyprošujeme všem Kristův pokoj a modlíme se za každého jednoho z vás.

Jeden jest Bůh, jedna je víra, jeden je Pán, jedno je Evangelium. V této naději je jednotná i Církev československá husitská.

Žehnáme vám ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého.

Biskupský sbor ČČSH
Juraj Dovala, biskup brněnský
Rudolf Göbel, biskup olomoucký
Jan Hradil, biskup bratislavský
Pavel Pechanec, biskup královéhradecký
Filip Štojdl, biskup plzeňský
David Tonzar, biskup pražský
Tomáš Butta, patriarcha

Dne 28. srpna L. P. 2013

MLADÍ NA SNĚŽCE

Příjemné letní počasí, přátelská atmosféra a dobré ubytování na trutnovské faře. Tak by se dalo snadno shrnout krátké víkendové setkání několika mladých členů naší církve v Trutnově mezi 9. a 11. srpnem. Účastníci z královéhradecké, plzeňské a pražské diecéze byli předem obeznámeni s hlavním cílem společného setkání - zdoláním nejvyššího vrcholu ČR. Samotný sobotní výstup k vrcholu nebyl nijak zvlášť náročný, navíc díky dobré viditelnosti poskytoval krásný výhled do širokého okolí. Sestup přinesl také dnes vsutku jedinečný pohled na Sněžku bez lanovky, neboť stará lanovka je již odstraněna a nová ještě nestojí. Celý den zakončilo milé večerní posezení v zahradě fary. Nedělní ráno zpestřila krátká procházka historickým centrem města, následovala bohoslužba v trutnovském sboru a postupný odjezd všech zúčastněných. Celá víkendová akce by se dala spatřovat jako odraz zájmu mladých členů církve o společné setkávání na celocírkevní úrovni, kterého je rozhodně stále zapotřebí. **Restislav Horek**

Dne 5. září se v Husově sboru v Praze 10-Vršovicích konala generální synoda duchovních, které se zúčastnilo 245 duchovních, kazatelů a pastoračních asistentů z naší církve. Při této příležitosti poděkoval bratr patriarcha Tomáš Butta několika osobnostem za přínos v rámci Cyrílometodějského roku a Husovského triennia. Zazněl zde rovněž referát ThDr. Petra Šandery o teologických kritériích volitelnosti do funkce patriarchy, jak je specifikuje naukový výbor, zpráva o průběhu volebního řízení na tuto funkci a také řada podnětných příspěvků v následné diskusi. Podrobnější informace o setkání přineseme v dalším čísle Českého zápasu.

Anketa

V minulém čísle Českého zápasu jsme se zeptali některých z kandidátů, na co by se měl budoucí patriarcha soustředit v následujícím funkčním období. Další z kandidátů nám na stejný dotaz odpověděli v tomto čísle.

Světluše Košíčková,
farářka, Brno-Tuřany

Děkuji za účast v této anketě. Položila jsem tuto otázku několika aktivním členům naší církve a tady je výsledek: ■ Na vedení Duchem svatým, chození s Bohem ve stínu a světle Kristova kříže. ■ Na pastoraaci uvnitř církve. Je důležité nejen se nechat pozvat, ale aktivně vyhledávat příležitosti k setkání a ve vši skromnosti jako „otevřené ucho“ putovat po církvi. Navštěvovat živá společenství, na základě svých zkušeností povzbuzovat, inspirovat, sdílet radost i bolest, aby se dál a s větší chutí a odvahou konalo to, co se koná. K přínosu naší církve patří poznání, že Boha není třeba dokazovat zázraky, že k nám přichází sám ve všedních situacích, v nedokonalých, hříšných lidech tam, kde jsou dva nebo tři v Kristově jménu. ■ Na objevování věřících ochotných, schopných a dary Ducha svatého obdaruovaných (zvláště mladých) lidí, na jejich další formování a zapojování do

programů a rozhodování v církvi; je třeba dát jim důvěru a otevřít prostor pro experimenty víry, aby se v církvi necítili jako „páté kolo u vozu“. ■ Je třeba informovaně sledovat společenské a politické dění a vyjadřovat se k věcem z biblického a etického hlediska; jde například o dění v oblasti ekologie, rasového násilí, utrpení křesťanů ve světě apod. ■ V naší neosocialistické společnosti s kapitalistickou tváří jsou věřící a církev považováni za černé ovce; těžiště naší práce je tedy v příklonu k jednotlivcům a malým skupinám. Přesto se nejvyšší představitel církve musí aktivně snažit o pozitivní obraz církve na veřejnosti prezentací přínosu církve v médiích a na sociálních sítích, podporou spolupráce s necírkevními organizacemi (školy, nemocnice, neziskovky atd.) a svými aktuálními biblickými projevy. ■ Na to, aby zůstal pevný, nesmlouvavý vůči zlu, pokorný, odpouštějící a učící se, když se „kolem stahují nepřátelé“, i v době, kdy se daří.

Jan Hradil,
bratislavský biskup

Vstupujeme do zcela nového období a nové situace. O naší české společnosti se říká, že je silně ateistická. Ale zcela určitě jde o omyl. Naše společnost není silně ateistická, ale reaguje na nedostatky oficiálních církví. Dějinná selhání. Naše církve se musí vrátit k původní formě práce a tou původní formou práce byla bezpochyby i kulturní

činnost, na kterou dnes zcela zapo-
mínáme. Výchova mládeže.
Nesmíme se domnívat, že přechodem do projevu formy víry Římskokatolické církve něco zachráníme. Měli jsme specifickou zbožnost – jistě trochu liberální, ale vlastní. Bezpochyby je zapotřebí vnést vnitřní pracovní řád na fary. **Ne zbožné nicnedělání.** Druhým bodem nutné sebereflexe je oprava rozhodnutí ústřední rady v Čechách, že každá diecéze dostane peníze z restituce a bude s nimi hospodařit. Klíč k rozdělení peněz je za prvé diletantský

a vytvoří v církvi atomizaci církevního vedení na diecéze bohaté a chudé. Diecézně vedené peníze mohou být prohospodařeny a církve v různých diecézích nebude mít na platy, ale ani na provoz. Co tedy říct? Církev musí obnovit vnitřní řád jak ve věcech duchovních, tak ve věcech církevněprávních. Patriarcha není nic výlučného, ale je to pouze jeden z ostatních s neskrutelnou zodpovědností.

Pokračování na str. 3

Sedm hříchů lidského života:

Hřích první: blahobyt bez práce
Hřích druhý: požitek bez svědomí
Hřích třetí: výchova bez charakteru
Hřích čtvrtý: hospodářství bez morálky
Hřích pátý: věda bez lidskosti
Hřích šestý: vyznání víry bez oběti
Hřích sedmý: politika bez zásad

Mahátma Gándhí

Z kazatelského plánu

XVII. neděle po svatém Duchu

Vyslyš, Hospodine, modlitbu těch, kdo tebe prosí, at' poznají všichni na celé zemi, že ty jsi Hospodin, věčný Bůh.

SÍRACHOVEC 36,16.17

První čtení: Exodus 32,1.7-14

Tužby pro dobu po Duchu svatém (V):

2. Aby upevňoval naši vůli a přivedl nás k vítězství nad našimi lidskými slabostmi, modleme se k Hospodinu.
3. Aby nám dal sílu vzdát se všeho, co nám brání Krista následovat a jeho zákon zachovávat, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, dej, abychom se nedrželi falešných jistot, které nám nabízí tento svět, nýbrž ve všem spoléhali na evangelium tvého Syna! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, at' slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Timoteovi 1,12-17

Evangelium: Lukáš 15,1-10

Verš k obětování: Žalm 138,3

Verš k požehnání: 2. Korintským 5,19

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, posílení tvými svatými dary ti vzdáváme chválu a vzýváme tvé milosrdenství, abys nás podle svého zaslíbení přivedl do chrámu života věčného! Ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 32, 61, 92, 173, 189, 190, 195

MASARYK INSPIRACÍ K NOVÉMU ŠKOLNÍHO ROKU

**Proslov presidenta
Tomáše Garrigua Masaryka
ke školní mládeži (1928)**

Vítejte! Zahájil jsem desíleté oslavy republiky s legionáři a teď jste vy, děti, druzí v řadě oslavovatelů. Promluvme si tedy vážně slovíčko. Přeju vám, jak jsem to slyšel od malička, zdraví a Boží požehnání. Abyste byly a zůstaly dlouho zdravé, musíte se o to přičinit; a není to nic těžkého: pečujte o čistotu svého těla, nebojte se vody, myjte se s chutí, koupejte se, plavte, pohybujte se čile na čerstvém vzduchu a dejte se ohřívát sluníčkem. Větrejte si světnici a byt.

V jídle buďte střídme, vystříhejte se všeho mlsání a nepijte žádných nápojů alkoholických. Hrajte si ve se, učte se a pracujte vážně. Nevyhýbejte se práci, i když jste na školách; já sám jsem vděčný za to, že jsem byl na řemesle. Jen prací se člověk stává praktickým. Sokolujte a cvičte tělo hrami a rozumným sportem.

Přemýšlejte, když dorůstáte, o tom, co chcete býti. At' budete dělníkem, at' rolníkem, at' řemeslníkem, at' učitelem, at' technikem, at' umělcem nebo spisovatelem, zkrátka – at' bu-

dete čímkoliv, vždycky buďte pilnými a poctivými pracovníky. Všichni jsme povoláni k práci, každý na svém místě a podle svých vloh. Společnost musí mít pracovníky rozmanité, práce musí býti účelně rozdělena a uspořádaná, ale všichni, kdo poctivě pracujeme, jsme si v práci rovni – dobrý dělník není méně hodný než dobrý president. Slyšeli jste jistě o neštěstí na Poříčí. Tam nebylo té poctivé práce, at' už je vinen ten neb onen. Poctivá práce živí lidi, poctivou prací živíme se jeden každý a živíme své bližní. Když svého bližního máme milovat, jak se nám to správně prikazuje od dětství, tož jej musíme milovat prací, ne holými slovy. Život bez obětí není životem pěkným.

Milé děti! Dorostete brzy – čas letí – a budete otcové a matky; proto se ke svým rodičům chovejte tak, jak si budete přát, aby se vaše děti chovaly k vám. Ve všem svém jednání se držte pravidla, abyste se chovaly ke všem lidem tak, jak si přejete a budete přát, aby se tito lidé chovali k vám.

Nad Písmem

O ZTRACENÉ OVCI

Hřích má tisíce podob, ale vždy je to jen další variace na téma prvotního hříchu. Člověk stále nevěří na velikost Božího daru a stále hledá štěstí jinde. Izrael na cestě pouští také zaváhal a chtěl být jako jiné národy – chtěl mít viditelné božstvo, aby si jeho přítomnost mohl ověřit. To byl velký hřích nevěry v Hospodina.

Odpuštění má také tisíce variací na téma věrnosti Hospodina k Izraeli. On si v praotcích tento národ zamiloval a stále ve své lásce vytrvává, zcela věrně přenáší tuto lásku na nová pokolení, nakonec i na nový Izrael Boží – na církev. A kdo k tomu lidu patří (nebo patřit může), ten se setkává s Božím odpuštěním – tedy s jednou z mnoha podob věrnosti Boží lásky.

Pravda, my dnes Boha chápeme spíš jako rovnocenného partnera nebo jako důležitého „zaměstnance“, který je povinen starat se o naše štěstí. Ale tak tomu není! Bůh je suverénním dárce života a na tento dar – život – člověk hříchem ztrácí nárok.

Smí tedy Bůh hříšníka zničit? Nebo mu dá život, i když jej člověk hříchem jakoby zahodil? Řekl proto podobnosti - **O ztracené ovci**.

Judsko, to byla země pastýřů a vlny. Suchá a kamenitá krajina se po podzimních deštích zazelenala, a tak bylo možné vyvést stáda na pastvu. Zcela běžný byl tedy obrázek pastýře a jeho stáda. Lehce se mohlo stát, že některá z oveček se zdržela a oddělila se od stáda. Nejprve se jí nevedlo špatně, našla si dobrou trávu, ale její putování o samotě bylo stále namáhavější a s blížícím se večerem i nebezpečnější. A zde se projeví obětavost, péče a láska dobrého pastýře! Má velké stádo (původně 100 ovcí), a tak je až udivující, že nechá 99 ove-

ček kvůli jedné a jde a hledá ji. Na druhé straně chybí-li jen jedna do stáda, je jasné, že chybí jen málo k úplnosti, a ta je pro pastýře v tuto chvíli dosažitelná. Tak jde a hledá ztracenou ovci. Když ji nalezne, vezme ji na ramena a nese zpět ke stádu.

Ano, jsou ovce, které zůstávají ve stádu u pastýře a jsou ovce, které odbíhají, bloudí a jsou ztracené. A stejně tak i lidé – někteří Boha, svého pastýře opouštějí. Pravda, Boží láska vůči zbloudilému není menší, naopak. Boží milost a láska je pro všechny, kdo se vrátí.

Jaké byly první dvě věty dnešního evangeijního čtení? „Do Ježíšovy blízkosti přicházeli sami celníci a hříšníci, aby ho slyšeli. Farizeové a zákoníci mezi sebou reptali: „On přijímá hříšníky a jí s nimi!“ Ježíš tedy pověděl podobnosti reptajícím farizeům, zatvrzelým „spravedlivým“. To kvůli nim je vyprávěn celý seriál podobnosti. Je to výzva posluchačům tehdy i dnes.

Hříšníci, ti již prožívali svoji radost ze společenství s Ježíšem, už se „vrá-

V každém postavení konejte svou občanskou povinnost. Milujte republiku, která vám svým demokratickým zřízením zabezpečuje svobodu, milujte svou zemi, svůj národ a jazyk. Musíte žít v přátelské shodě se všemi občany, at' se různíte povoláním, at' jazykem, at' náboženstvím. Jsme si rovni, musíme všichni být stejně svobodní, nesmíme nikoho v ničem znásilňovat.

A vy děti pražské, až přijdete do veřejného života, dbejte toho, aby Praha byla skutečně nás všech matičkou, aby byla městem měst.

Snad tu přede mnou mezi vámi stojí budoucí president republiky. A tož ty milý budoucí presidente – budeš muset všem spoluobčanům a celému světu bez bázně hledět do očí, neboť budeš poctivě provádět naše vysoké ideály, ideály našich dějin. Za třicet, čtyřicet let, ty, budoucí presidente, budeš z tohoto místa mluvit k dětem a k mládeži. Řekni jim pak: Před lety slíbili jsme si zde s prvním presidentem, že všichni budeme vždycky a za všech okolností se řídit příkazem našich předků, jež čteme tam na té vlajce na hradě: Pravda vítězí!

Slyšíte, jak je živá, jak se vlní a mluví – sřežte ji a předejte neposkrvněnou příštím pokolením!

Ex 32,1.7-14; 1. TIM 1,12-17; L 15,1-10

tili domů“, již nepotřebovali slyšet obrazné vyprávění, oni již zakoušeli realitu!

Ale co my – také se radujeme? Když pastýř přijde s ovečkou domů, s radostí svolá přátele a sousedy a vybízí je, aby se s ním radovali.

„Právím vám, že tak bude radost v nebi z jednoho kajícího hříšníka větší, než z devadesáti devíti, kteří nepotřebují pokání.“

Ve Starém zákoně je ovce obrazem Boží péče a Ježíš Kristus je ten Pastýř, skrze kterého Bůh projevuje svoji lásku a péči nám.

Zbloudilá ovečka je opravdu ztracená – sama by ke stádu cestu nenašla a zahynula by. Ovečka je tedy obrazem věřícího křesťana – i ten sám, opuštěn nic neznamená.

Nepřipadáme si jako ztracená ovečka? Zatoulaná, bezbranná, čekající na svého zachránce-pastýře, člověka, kterého důvěrně známe.

Ano, my čekáme, ale když přichází, nemáme odvahu ozvat se, dát o sobě vědět, zavolat: **MŮJ PANE, TADY JSEM!** **Olga Líbalová**

**Děkujeme, nebeský Otče,
že jsi nás nenechal sobě samotným, abychom bloudili,
ale poslal nám na pomoc
nejlepšího Pastýře a dárce věčného života.
Kéž tvůj svatý Duch posiluje jistotu víry,
že nám pro Pána Ježíše, tvého Beránka,
který snímá hříchy světa,
chceš odpustit naše zpronevěry
a přijmout nás na milost,
aby nás už nic nevytrhlo ze tvé mocné a laskavé ruky.
Rozmnožuj v tomto světě řady těch,
kdo uvěřili v Ježíše Krista a těší se z jeho spásy.
Ved' nás i nadále pravou cestou až tam,
kde se věrní na věky radují ve tvé blízkosti.
Amen.**

Anketa

Pokračování ze str. 1

Jan Kozler,

hlavní kaplan Armády ČR

Otázka, na co „by se měl“ soustředit je pro moudřejší. Na co se však „bude muset“ soustředit, je nepochybně jasné úplně každému.

Společně s biskupy, případně dalšími povolanými k zodpovědnosti za existenci církve na světě, najít způsob, jakým může tato církev přežít v dramaticky nových poměrech, které právě nadcházejí. Další léta státní ochrany před bankrotem jsou druhem milosti, nicméně už teď je nutné jasné určit a nastoupit cestu k existenci.

Filip Štojdil,
plzeňský biskup

V zásadě se jedná o sedm bodů, které bych rád předal sněmu jako jakousi vizi, kterou je samozřejmě možno upravit a specifikovat:

1) Usmířování a hledání cesty k jednotě církve 2) Podpora hnutí duchovní obnovy církve 3) Svolání a ukončení VIII. Řádného sněmu CČSH (změna ústavy, zvolení a efektivizace nových sněmovních výbo-

rů, podpora zvolení generálního tajemníka sněmu, úzká spolupráce patriarchy a sněmovních výborů) 4) Aktivní podpora změny řádů a ústavy a práce na jejich zjednodušení (reflektovat situaci po přijetí zákona o majetkovém narovnání) 5) Pravidelná a častá bohoslužebná činnost v jednom kostele spolu s dalšími biskupy (například 6x ročně) 6) Nabízet a podporovat velké vize (v žádném případě církev nezmenšovat, ale naopak pracovat na posilování její vitality, zamyslet se například nad vznikem dalších dvou diecézí tak, aby měly kraje ČR v naší církvi relevantní partnery) 7) Trpělivě a často nabízet prostor k dialogu se všemi členy i příznivci církve.

David Frýdl,
farář, Praha-Vršovice

Protože si v následujícím funkčním období opět zvolíme do úřadu patriarchy muže, měl by sedm let přemýšlet o tom, jaký může být jeho osobní vklad k tomu, aby ho napřísť v této funkci vystřídal žena. S tím souvisí celkové přehodnocení významu tohoto církevního úřadu.

Československý patriarchát tak, jak ho zamýšleli naši církevní otcové, je pozůstatkem modernistického eklesiologického modelu, ve kterém měl být tento patriarcha jakýmsi svébytným opozitem římského pontifika na území nového státního útvaru. Nic z toho dnes už neplatí, a aby církev zůstala věrna odkazu otců zakladatelů, měla by se stejně směle a odvážně jako oni vydávat novými, neotřelými cestami navzdory úsudkům typu „to tady nikdy nebylo...“ Možná právě proto, že „to tu nikdy nebylo“, je zapotřebí, aby to konečně přišlo. Byl bych nerad, kdyby diskuse o ženě ve funkci vedoucí představitelky církve skončila jako

vždy u konstatování „přece si nezvolíme matriarchu“. Nejde mi o název, slupku, kterou genderově přelakujeme, abychom ji mohli aplikovat na kterékoliv pohlaví, nýbrž o seriózní promyšlení různých eklesiologických variant, které chatrnou bárku naší církve bezpečně povedou rozbořenými vlnami třetího tisíciletí. Budoucímu patriarchovi k tomu přejí krom bohatství charismat i pevné nervy. Obojí bude potřebovat.

Za odpovědi velice děkujeme

Z DOPISŮ NAŠICH ČTENÁŘŮ

Reakce na článek „Chceme vědět“

Se zájmem jsem si přečetl povídání sestry Jany Šilerové pod názvem „Chceme vědět!“ Dotýká se i mne, protože jsem členem „chybující“ volební komise. Kuloárové řeči mne nikdy nezajímaly. Příliš připomínají informace, jež využívá snad bulvár, ale církev by jich mohla být ušetřena. Domněnky a spekulace nejsou hodny jména naší církve. Ani mne jako laika neuráží, že kněží budou mít některé informace dřív než já. Na tom mi vůbec nezáleží.

„Všichni přece víme, že kromě zákoníků a farizeů Ježíš nikdy nikoho nevyklouval ze svého obecnství,“ říká sestra Šilerová. Tady přece nikdo nikoho nevyklouje a pokud mají rozvedení, popřípadě udavači smělost přes svoje životní selhání ucházet se o funkce, tak je mým svobodným právem je nevolit. Z obecnství církve je přece nikdo nevyklouje. Chyb se podle mého názoru nedopustila volební

komise, ale vedení církve, které nestanovilo jasná a srozumitelná kritéria pro volbu patriarchy. Doufám, že si sestra bývalá biskupka nelíbujee v konspiračních teoriích, jak dokládá svými slovy o jakési komisi, která „tajnosnubně“ smýká celkem církve. Nerozumím tomu, že by 10 lidí v komisi mohlo smýkat církví, ke které se hlásí asi 40 000 lidí. Jestli má sestra Jana tento pocit, vyjadřuje tím zároveň svoje nevalné mínění o naší církvi. Sestro Jano, mám vás rád, ale měla byste zvážít, jestli někoho nálepkovat a osočovat je ta nevhodnější forma protestu.

Na závěr mi dovoluete, abych za nás laiky řekl jen to, že si přejeme pozhnanou a obnovenou církev v Duchu svatém, a nikoliv v pomluvách a šarvátkách, při kterých věřícím krváčí srdce. Bůh nás všechny ochraňuje.

Miroslav Felcman,
Mirovice

Bud' me stále bděti

2. Korintským 11,14:

„A není divu, vždyť sám Satan se vydává za anděla světla.“

V ČZ číslo 34 tohoto roku jsme byli pozváni na přednášku o ajurvédské medicíně, kterou pořádá společnost s názvem Maitrea. Přiznám se, že mě mrzí, jaké vlivy se dostávají do církve, která se (věřím, že ještě právem) cítí být součástí obecné Církve Ježíše Krista. Proč však toto mé pohoršení? Ajurvédská, neboli také tradiční indická medicína, vychází neoddelitelně z hinduistického a později částečně i z buddhistického pohledu na svět, který je v mnoha aspektech neslučitelný s učením našeho Pána. Ježíš zcela jasně řekl, že On je ta Cesta, Pravda i Život a nikdo nepřichází k Otci než skrze Něj (J 14,6). Hinduismus tedy chápu jako seestné

náboženství a vyznavače tohoto náboženství považují, podobně jako například v islámu muslimy, za lidi, kterým je třeba poukazovat na skutečné Světlo světa. Že jsou tato slova příliš tvrdá, nekompromisní či snad netolerantní a nadutá? To je pouze povrchní dojem. Jelikož miluji jak hinduisty, tak muslimy, tak ty, kterým se dnes zdají být podobné nabídky v církvi zcela normální a v pořádku, říkám Pravdu, kterou zjevuje Slovo Boží. Pravdu, která se může při povrchnějším nazírání jevit třeba i fundamentalisticky, ale kterou je pro její hlubší pochopení nutné Církvi neustále připomínat, aby pod dnes tak osvěcivým tolerantním duchovním světáctvím nevybledla jako pouhá vzpomínka na minulost. Z lásky ke Kristu a z lásky k lidem. Aleš Toman

Zdraví z Boží lékárny

Pokračování z čísla 35

Řimbaba obecná

Kopretina řimbaba (*Chrysanthemum parthenium*)

Po celá staletí znali bylináři léčivé vlastnosti této starodávné, heřmánku podobné byliny. V dávné minulosti byla používána proti horečce, při potížích při porodu a proti malárii. Největší význam však rostlina získala při léčbě bolesti hlavy. Již v 17. století tvrdil v Anglii John Parkinson, že řimbaba je „velmi účinná na bolesti hlavy nejrůznějšího původu“. Také v našich zemích se na bylinných zahradách pěstovala a dodnes ji můžeme nalézt divoce rostoucí na návších, rumišťích a neobdělávaných pozemcích. Používá se především čerstvý list nebo tinktura. Z mých zkušeností je však účinnější čerstvý list v denní dávce tři - pět lístků nadrobno nakrájených a daných mezi dva krajčky chleba třeba s máslem. Řimbaba je bylina, u které musíme být opatrní! Neměli by ji užívat těhotné a kojící ženy, děti, osoby s poruchami srážlivosti krve, užívající vitamín E a ti, kteří jsou náchylní na afly. Rovněž by ji neměli užívat osoby se žaludečními a dvanácterníkovými vředy a gastritidou. Nejčastěji může způsobit právě bolesti břicha, kdy je třeba snížit dávku či bylinu úplně vysadit. Přes tyto nežádoucí vedlejší účinky potvrdily výzkumy ve Velké Británii ze 70. let, že asi u 70 % pacientů trpících na migrény došlo ke zlepšení či zabránění záchvatům migrény. Je však třeba říci, že řimbaba migrény neléčí. Účinné látky brzdí vyplavování neurotransmiteru serotoninu, a tím blokují látkovou výměnu látek přenášejících vzruchy bolesti a zánětu. Pokud řimbabu vysadíme, migrény se po čase objeví zase. Chťel bych se s vámi podělit o jeden můj zážitek s řimbabou. Před časem mě navštívil kamarád. V družném hovoru jsme zapoměli na čas a najednou byl pozdní večer. Náhle dostal záchvat migrény. Musel ještě též večer absolvovat cestu autem z Olomouce do Kutné Hory. Měl jsem o něj strach a zrazoval jej od cesty. Když se mi to nepodařilo, dal jsem mu alespoň pár lístečků řimbaby mezi chleby. Asi za hodinu mi volal, že u něho došlo k zvláštnímu stavu, který popisoval jako „cvrknutí do hlavy“ a migréna byla ta tam. Dojel bezpečně. Od té doby je řimbaba součástí jeho léčby migrény.

Zdenek Pokorný

PATRIARCHA FRANTIŠEK KOVÁŘ

Jednadvacátého září uplyne 125 let od narození jedné z největších osobností, která prakticky celý život věnovala snaze o pochopení a přiblížení Ježíšova odkazu našemu národu. František Kovář během něj sbíral uznání i častá nepochopení.

Po náročném rozhodování maturant zakotví v pražském semináři, kde tehdejší ředitel dr. Kordač rozpoznává jeho talent a světuje jej profesoru novozákonní vědy J. L. Sýkorovi. Zde se setkává i s dalším jeho adjunktem – Karlem Farským a vzniká jejich porozumění po celý život. Zápas o poctivost víry vede nadšeného novokněze k dalšímu studiu a postupně k doktorátům z teologie a filosofie. Jako nadšený reformista však v červnu 1919 nastupuje do služeb ministerstva školství, kde ministr Habrman rád využívá vzdělání a zkušenosti kněží, kteří odcházejí z římskokatolické církve, pro službu novému státu.

Nepřekvapí tedy, že František Kovář je rychle jmenován suplentem katedry biblického studia státem zakládané Katolické bohoslovecké fakulty v Bratislavě. Tato vstřícná snaha nové republiky však nenachází pochopení ve Vatikánu, který projekt svou aktivní neúčasti velice rychle potopí. Další čtyři roky dr. Kovář přednáší současně se svou referentskou ministerskou prací také jako soukromý docent na Karlově universitě a hledá církve, ve které najde odezvu své

zbožnosti. Z počátku se domníval, že vhodným tipem pro novou republiku bude pravoslaví, kam hned v červenci 1920 vstoupil. Další vývoj náboženských zápasů jej však nelákal, a tak po konsolidaci počátečního hledání tváře ČCS na sněmu 1924 znovu začíná velmi aktivně spolupracovat s Karlem Farským a s celou rodinou přestupuje do Církve československé. Definitivně se tak setkávají dvě osobnosti, které si dobře rozumějí a společně se snaží nové podobě církve dát spolehlivé vyznavačské kořeny i cíl.

Už brzy po smrti Karla Farského se však začínají hromadit problémy. Kovář sice dokáže rozeběhnout bohoslovecký seminář, vybudovat jeho knihovnu včetně nové speciální Náboženské revue a motivovat studenty k určitému způsobu myšlení a studia, ale začne mít problémy v okolí ústřední rady, až je na určitou dobu úplně vytlačen. Vrací se tedy zpět plně do služeb ministerstva, kde už je dlouho očekáván a několik let z této pozice sleduje vývoj v církvi. Kovář sleduje snahy lidí, kterým jde o posílení a očistu Církve československé a pomáhá založením a odbornou podporou Společnosti dr. Karla Farského jako alternativního studijního celku církve. Pokusy o Vysokou školu bohovědnou v plně režii ČCS totiž mezitím selhaly (snad od samého počátku byly odsouzeny ke krachu) a dochází k přehodnocení po-

stojí ústřední rady k situaci. Tehdy dne 3. 4. 1935 dochází k široké dohodě mezi „opozicí“ a patriarchou a následující období lze pokládat za zlaté časy církve. Přestávají malicherné osobní pŕtky a nastupují kvalifikované práce s mládeží; sociální práce vedená opravdovými osobnostmi – paní patriarchovou a tajemnicí Bertou Bilkovou – aktivně přetváří pojetí sociální péče. Náboženská revue, kterou F. Kovář „vydupal“ v roce 1927 a pak po několika letech její vedení předat jiným, se stává vyhledávaným a uznávaným odborným pramenem. Vytváří se systematický proud pomůcek a informací, který proudí do obcí a pomáhá jim. Hospodářská situace, která balancovala na pokraji katastrofy, je postupně normalizována a dluhy vážnouce na stavbách sborů jsou postupně sanovány, třebaže stát slíbené příspěvky nedodal a omezil. Církev aktivně pracuje na svém původním požadavku – svobodná církev ve svobodném státě.

Politické dusno v závěru třicátých let končí bouří světové války a podvazováním všech činností. Patriarcha Procházka i doktor Kovář už nevzpomínají předchozích problémů a společně řeší novou situaci. Když patriarcha Procházka v roce 1942 umírá, odchází člověk, který velice lituje, že se nechal od jiných veštvat do sporů s Kovářem a zby-

Pokračování na str. 4

ZPRÁVY

Sněm k volbě patriarchy

Oznamujeme, že volební zasedání sněmu Církve československé husitské k volbě patriarchy se koná 21. září od 9 hodin v Husově sboru v Praze 6–Dejvicích, Wuchterlova 5. Pořad jednání:

- 7.30 - 9 hodin: Prezence účastníků volebního sněmu
- 9 - 10.30 hodin: Bohoslužby
- 10.30 -11 hodin: Přestávka
- od 11 hodin: Jednání volebního sněmu
- slib sněmovníků, ustavení sněmu k volbě patriarchy, zvolení orgánů sněmu, schválení jednacího řádu
- právní poučení o postupu při jednání sněmu
- volební jednání sněmu podle jednacího řádu
- vyhlášení výsledků volby a zakončení volebního sněmu **red**

Vzpomínka na bratra Milana Salajku

Pražská diecéze CČSH i celá církev si 6. 9. 2013 připomněla nedožitě 85. narozeniny bratra profesora Milana Salajky, kněze, dlouholetého děkana Husovy fakulty, a pedagoga Husova institutu, ekumenika, redaktora Náboženské revue a našeho bratra ve službě, učitele a spolupracovníka v diecézní radě. Čest jeho památce!

za pražskou diecézi CČSH
David Tonzar, biskup

Kněžské svěcení

„Ale ti, kdo skládají naději v Hospodina, nabývají nové síly.“

(Iz 40,31a)

Srdečně vás zveme na kněžské svěcení Jany Skořepové, DiS, v neděli 15. 9. v 9.30 hodin ve Sboru Církve československé husitské v Příbrami na Březových Horách.

Světitel: Doc. ThDr. David Tonzar, Th.D., pražský biskup, spolu s dalšími spolusvětiteli. **red**

Nabídka pronájmu

Pronajmu pokoj v rodinném domě v Brně-Masarykově čtvrti.
Tel.: 777 064 102, e-mail: papirovalady@seznam.cz. **red**

Program divadla Mana

- 19. 9. v 19 hodin „Úvod do neštěstí“ – kultovní kniha amerického psychologa rakouského původu Paula Watzlawicka, převedená do divadelní řeči, ukáže, v kolika disciplínách aspirujete na nešťastníka a jak se v nich zdokonalit.
- 22. 9. v 17 hodin „Kde přespávají pohádky“ – nejen o dvou divadelních maskách, které bývají nad vchodem do divadla a divadelních kulíšáků. Inscenaci uvádí Inner Winner Drama. Více na: www.centrummana.cz. **red**

Setkání v Sudoměři

Církev československá husitská společně s obcí Čejetice a s Armádou České republiky, zastoupenou 25. protiletadlovou raketovou brigádou Strakonice, vás zvou k setkání při příležitosti 589. výročí smrti Jana Žižky z Trocnova u Památníku Jana Žižky v Sudoměři v sobotu 5. října od 14.30 hodin. **red**

Pozvání do Hradce Králové

V úterý 17. září v 19 hodin ve Sboru kněze Ambrože v Hradci Králové slavnostně uvede bratr patriarcha ThDr. Tomáš Butta dalších pět zvonů královéhradecké koncertní zvonohry. Zvony nesou jména: Jan Milíč z Kroměříže, Vojtěch Raňkův z Ježova, Konrád Waldhauser, Tomáš Štítný ze Štítného a Matěj z Janova. Tyto významné duchovní osobnosti nám zároveň slovem přiblíží děkan Husitské teologické fakulty UK ThDr. Jan Blahoslav Lášek. Zvony navrhl a odlil opět mistr zvonář Petr Rudolf Manoušek. Celkový počet odlitých zvonů tak již dosáhne pat-

nácti. V další etapě jsou před námi zvony, které ponese jména významných husitských osobností. Na zvony je opět možné přispět v rámci účelové sbírky na transparentní účet náboženské obce č. 4862517001/5500 pod variabilním symbolem 329.

Srdečně vás zveme na toto slavnostní uvedení nových zvonů a děkujeme za vaše minulé i budoucí dary, které umožní vybudovat tuto první stabilní koncertní zvonohru v České republice vyhovující mezinárodním standardům! **NO v Hradci Králové**

Setkání v Lánech

„Bez Sokola by nebylo legii, bez legii by nebylo Československa!“

TGM
Přijďte si připomenout památku TGM i československých legionářů v Lánech! Shromáždění k 76. výročí úmrtí presidenta Osvoboditele Tomáše Garrigua Masaryka proběhne 14. září v 10 hodin na lánském hřbitově za účasti oficiálních hostů a zástupců odbojových a vlasteneckých organizací. Poté ve 12 hodin v Muzeu TGM předá „Sbor pro obnovu pomníku Hrdinům od Zborova“ muzeu modely replik dvou legionářských pomníků, které stály v Praze a byly zničeny za nacistické okupace. Setkání je spojeno s prohlídkou Muzea TGM. **red**

Koncerty u sv. Mikuláše

- 16. 9. - 20 hodin
Bach, Handel, Vivaldi, Mozart
Koncert pro varhany a orchestr
Camerata Pragensis Orchestra,
A. Bárta – varhany
- 17. 9. - 17 hodin
Bach, Handel, Purcell, Brahms
M. Pšenička – varhany,
Z. Šedivý – trubka,
J. Šedivý – trubka
- 18. 9. - 17 hodin
Vierne, Handel, Mozart, Schubert
B. Rabas – varhany,
H. Jonášová – soprán
- 19. 9. - 17 hodin
Telemann, Bach, Mozart, Handel
F. Štátný – varhany, cembalo,
V. Vlna – hoboj
- 20. 9. - 17 hodin
Dvořák, Bach, Vivaldi, Buxtehude
M. Šestáková – varhany,
A. Vršinská – mezzosoprán
- 20. 9. - 20 hodin
Bach, Vivaldi, Haydn, Mozart
Vivaldi Orchestra Praga
V. Návrat – barokní housle,
Y. Škvárová – mezzosoprán
- 21. 9. - 17 hodin
Bach, Telemann, Mozart,
Franck
Z. Němečková – varhany,
P. Příbyl – viola
- 21. 9. - 20 hodin
Bach, Vivaldi, Haydn, Mozart
Vivaldi Orchestra Praga,
V. Návrat – barokní housle,
Y. Škvárová – mezzosoprán
- 22. 9. - 17 hodin
Bach, Haydn, Dvořák, Mozart
Adamus Trio
J. Adamus – hoboj, anglický roh,
J. Adamusová – housle,
K. Novotná – cembalo, varhany
- 22. 9. - 20 hodin
Bach, Dvořák, Handel, Gershwin
Od baroka k jazzu
Prague Brass Ensemble,

EKUMENY

EKUMENICKÁ NEDĚLE

Ekumenická rada církví (ERC) zve Vás k uspořádání ekumenické neděle, která tento rok připadá na 22. září. Liturgii bohoslužby Slova k letošní ekumenické neděli naleznete na www.ekumenickarada.cz. Liturgii připravil Studijní odbor Rady Církve bratrské.

Obsahem ekumenické neděle jsou bohoslužby, modlitební setkání a další akce, kterými křesťané z různých církví oslaví společně den Páně, památku Kristova vzkříšení a seslání Ducha svatého. Součástí letošní ekumenické neděle je i sbírka, jejíž výnos je určen na náklady spojené s pořádáním letošního ekumenického shromáždění „Modlitba za domov“. Tento rok se bude Modlitba za domov konat v den státního svátku 28. 10. v Praze. Zprávy z předchozích ročníků Modlitby za domov naleznete na webových stránkách ERC. Pokud byste chtěli finančně přispět na letošní „Modlitbu za domov“, prosíme, zašlete Váš dar na účet Ekumenické rady církví v ČR: 473 492 623 /0300 (ČSOB) pod variabilním symbolem: 20130922. **Podle webu Ekumenické rady církví**

SVĚTOVÝ DEN MODLITEB ZA MÍR

Tak jako každoročně probíhá 21. září celosvětový den modliteb za mír. Vyhlašuje jej Světová rada církví. 21. září je také Mezinárodním dnem míru, který vyhláší OSN. Rada vyzývá při této příležitosti i k modlitbám a meditacím i za nadcházející 10. Valné shromáždění Světové rady církví, které proběhne od 30. října do 8. listopadu v jihokorejském Pusanu. Inspiraci k modlitbě i další informace najdete na www.oikoumene.org a www.wcc2013.info. **SRC**

SVĚTOVÝ TÝDEN ZA MÍR V PALESTINSKÉ ČÁSTI IZRAELE

V rámci Světového týdne za mír v palestinské části Izraele (22. - 28. září) vyzýváme církevní organizace, kongregace a lidi víry k účasti na modlitbách, vzdělávacích akcích a podpoře spravedlivého míru mezi Izraelci a Palestinci. Akce naváže na Mezinárodní den modliteb za mír. **SRC**

DALAJLÁMA NAVŠTÍVÍ PRAHU

„Laskavost a vzájemná úcta v dnešní společnosti“ je název veřejné přednášky hlavy tibetského buddhismu – čtrnáctého dalajlámy, která proběhne v Tipsport aréně v Praze-Holešovicích v sobotu 14. září od 13.30. Výtěžek prodeje vstupenek bude použit mj. na podporu škol v Tibetu prostřednictvím o. s. M.O.S.T (www.protibet.org) a Brontosaurus (www.brontosaurus.cz). Přednášku bude možné sledovat i v přímém přenosu na webových stránkách a na videozáznamu (www.forum2000.cz). Dalajláma se zúčastní také konference Forum 2000 s hlavním tématem „Společnosti v přerodu“, která proběhne 15. až 17. září v Praze. V roce 2001 vyzval Václav Havel k prohlubování pokusů o spolupráci zástupců světových náboženství s těmi, kteří rozhodují v oblasti vědy, politiky a ekonomie. Na tuto výzvu odpověděl projekt „Mezináboženský dialog“, který je pevnou součástí fóra a poskytuje základnu pro dialog světského humanismu se světovými duchovními tradicemi. **vd**

PATRIARCHA FRANTIŠEK KOVÁŘ

Dokončení ze str. 3

tečně tak ztratil mnoho energie. Kovář je mnohými tiše pokládán za jistého kandidáta na tuto funkci, ale Němci nepřipustí myšlenku na svolání sněmu a jakékoli volby. K těm dochází až po konci války, kdy je, ale jen polovičatě a částečně, uspokojen jeden z požadavků reformy církevní ústavy.

Na neuskutečený sněm v roce 1940 bylo totiž navrhováno, aby funkce a pravomoci patriarchy byly nově definovány. Funkce měla být časově omezena, nejraději na deset let. Měla být rozdělena funkce pražského biskupa a patriarchy. Aby měl však patriarcha určité postavení, navrhovalo se vytvořit zvláštní území pro patriarchu vyčleněním obcí Velké Prahy pod jeho přímou jurisdikci a pražský biskup měl mít na starosti všechny ostatní obce stávající pražské diecéze. Ta však nakonec byla z politických důvodů rozdělena na pražskou a plzeňskou. Dr. Kovář byl tehdy za patriarchu skutečně zvolen. Situace však nebyla o nic jednodušší než za války. Obnova rozvrácené země a změny vnesené komunisty byly obrovským náporům na stárnoucího a churavějícího člověka. Některé poznámky z jednání se státními úřady nám dávají tušit, jak nesmírná byla námaha udržet církev mimo politizující vlivy. Některé poznatky se již podařilo publikovat, řada dalších materiálů však zůstává skryta a ocení je jen Pán církve, až bude soudit pohnutky nás všech.

Věřím, že dr. František Kovář úspěšně zhodnotil své síly a plně je dal Kristu, třebaže dnes už jeho novátorský podíl považujeme za samozřejmý a běžný. V jeho době to však byla obrovská odvaha a vytrvalost, kterou pokračoval v cestě, na kterou vykročil spolu s Karlem Farským. Jeho tlak na biblické studium jako základní zdroj poznání církve je velmi důležitým rozpoznáním.

Ale je známo, že pomníky se staví velikánům zpravidla z kamení, které po nich naházeli jejich současníci.

Vladimír Červený

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

ZTRACENÁ OVEČKA

Vyškrtějte z obrázku všechna písmenka, která v něm najdete více než jednou. Ze zbylých pak sestavte tajemku.

(Řešení z minulého čísla: Následování.)

Jana Krajčířiková

